

Komentar in karta: 1/79

SLA V041 ‘bradavica’

Danila Zuljan Kumar

1. Gradivo

Za pomen ‘majhen izrastek na koži iz veziva in povrhnjice’, knj. *bradavica* (*i*), je najpogosteji leksem *bradavica* (zanj je v T048 zapisano, da se nanaša na bradavico na obrazu, v T137, da se uporablja redko, v T188 pa, da gre za novejšo besedo). Druga poimenovanja so *kurje oko* in *kurj- očes-*, tj. leksem s podaljšano stranskošklonsko osnovo, ki se pojavlja predvsem na severnem delu slovenskega jezikovnega prostora, *kurjak* (ki ima v T071 pomen ‘velika bradavica’), *kurnik*, *leča* (ki v T136 označuje črno, neizbočeno znamenje na koži) in *znamenje*.

2. Morfološka analiza

bradavica < **bord-av-ic-a* ‘bradavica’ ← **bord-av-ȝ* ← **bord-a* ‘brada’.

V posameznih govorih so iz izhodiščne oblike *bradavica* po nadaljnjih glasovnih spremembah nastale oblike kot *bradajica* (z razvojem glasovnega zaporedja *-vi-* > *-j-*), *brdačica* (*vE* > *þE*), *mrdavica* (*br-* ≥ *mr-*), *brzdavica* (s samoglasniško redukcijo in z drugotnim *z*).

obradavica < **o-bord-av-ic-a*

kurje oko < **kur-ȝj-e ok-o* ← **kur-a* ‘kura, kokoš’, **kur-ȝ* ‘petelin’ + **ok-o*, rod. **oč-es-e* ‘oko’ (zveza *kurje oko* je kalk po nem. *Hühnerauge* ‘kurje oko’)

kurj- očes- < **kur-ȝj- oč-es-*

kurjak < **kur-ȝj-ak-ȝ*

kurnik < **kur-ȝn-ik-ȝ*

žabja oka < **ȝab-ȝj-a ok-a* ← **ȝab-a* ‘žaba’ + **ok-o* ‘oko’

znamenje < **zna-men-ȝj-e* ← **zna-mę*, rod. **zna-men-e* ‘znamenje, znak’ ← **zna-ti* ‘znati, vedeti’

leča < **leȝt-a* ‘leča’

obrc < **obr-ȝc-ȝ* ← **obr-ȝ* ‘oteklina’ (v gradivu zapisano s protetičnim *g-*)

por < *(*por*)-ȝ ← it. *porro* ‘bradavica’

križ < *(*križ*)-ȝ ← stfurl. **krō(d)ȝe* ‘križ’

ricul < *(*ricul*)-ȝ ← furl. *rizul* ‘bradavica’

barca < *(*barc*)-a ← nem. *Warze* ‘bradavica’ z kor. nem. izgovorom **v* kot *b*

bradle < **brad-le* ‘majhna brada’

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *obrc* v T033, *bradle* v T055, *por* v T121, *barca* v T188 in *križ* v T250.

Kot enkratnica z *-bradavic-* je kartiran leksem *obradavica* v T079.

Kot enkratna besedna zveza z *oko* je kartiran leksem *žabja oka* v T366.

Kot tretji leksem v posamezni točki sta z znakom za komentar kartirana enkratnica *ricul* v T082 in leksem *kurjak* v T187 in T231.

Kot nerelevantni odgovori so kartirana poimenovanja, ki se nanašajo na drugi pomen leksema *bradavica*, tj. ‘pigmentni vrh prsi oz. vrh dojke’: *ponta od peta* v T060, *ses* v T082, *cecak* v T405 ter *zizek* v T408 in T409.

4. Uporabljena dodatna literatura

/

5. Primerjaj

SLA: /; OLA: /; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: 473, 474; ASLEF: /; HJA: /